

Güzel şeyler de olur (5)

Aykut Göker

Teknorama'dan söz edince, insan ister istemez, **Bilim-Teknoloji-Sanayi Tartışmaları Plâtfomu**'nu (BTSTP) hatırlıyor. Bir zamanlar böyle bir plâtfom vardı. BTSTP, "yaşanan sorunlara kalıcı çözümler bulmanın Türkiye'nin bilim, teknoloji, sanayi yeteneğini yükseltmekle mümkün olacağı inancında birleşen ve bu konuda sorumluluk duyan kişi ve kurumları, ortak çözümler üretecekleri bir tartışma ortamında buluşturmak niyetiyle, küçük bir grup tarafından, 1992 sonlarında kurulmuştu. Grup, Prof. Dr. Metin Ger, Prof. Dr. Metin Durgut, Doç. Dr. [şimdi Prof.] Nesim Erkip, Kaya Yazgan, İsmet R. Çebi ve A. Göker'den oluşmaktaydı. Kurucu grubun daveti üzerine, 30 kadar uzmanın da katılımıyla belirlenen amaç şuydu:

- 1. Sorunlara kalıcı çözümler bulabilmenin ve Türkiye'nin rekabet gücünü artırabilmenin bilim-teknoloji-sanayi yeteneğini yükseltmekle mümkün olabileceği inancını yaygınlaştırmak;*
- 2. Bilim, teknoloji ve sanayi bütünselliği çerçevesinde yaşam kalitesini artırmayı hedef alan ulusal bir politika belirlenmesine ve bunda geniş tabanlı bir görüş birliği sağlanmasına katkı;*
- 3. Bilim, teknoloji ve sanayi sorunlarına ve çözüm için belirlenecek politikalara, siyasî otoritenin sahip çıkmasının sağlanması; ve bunun, TBMM ve hükûmet katında organlarının yaratılabilmesi için, bu hedefe ulaşıncaya değin sürekli çaba;*
- 4. Belirlenecek politikalara, ilgili bütün tarafların, özellikle de toplum katmanlarının sahip çıkmasının mekanizmalarının yaratılmasına katkı;*
- 5. Üniversite-Sanayi diyalogu ve işbirliğinin genişlemesi, süreklilik kazanması ve kurumsallaşmasına katkı.*

Tartışmaya giriş mâhiyetinde olmak üzere, 'Forum: Toplum-Bilim-Teknoloji' konu başlığı altında bir çalışmanın ortaya konduğu oluşum evresinde yeterli sinerji yaratılamadığı için, BTSTP çalışmalarına 1993 ortalarında ara verildiği biliniyor.

1994'te, TÜBA, TÜBİTAK ve TTGV'nin Plâtfom'a ve amacına sahip çıkmasıyla, bu ilginç girişim yeni bir boyut kazandı. BTSTP, gerçekten de, bu yeni evrede, bilim-teknoloji-sanayi konularına taraf kişi ve kurumların katılımıyla, Türkiye için, bu üçlü alana yönelik politika tasarımlarının üretilmesine katkılarda bulunan bir plâtfom niteliğini aldı.

Plâtfom'un çalışma grupları, 1995-96 yıllarında Enformatik, İleri Malzeme Teknolojileri, Moleküler Biyoloji, Biyoteknoloji ve Gen Teknolojisi alanlarına yönelik politika önerileri hazırladılar; "Telekomünikasyonla ilgili Düzenleme Kuruluşları", "Araştırma-Geliştirme Sistemi", "Üniversite-Sanayi İşbirliği'nin Teşviki" ve "Yükseköğretimde Kalite Yönetimi" gibi konuları incelediler. Hazırlanan her rapor yayımlandı; konuyla ilgili 1000'i aşkın kişi ve kuruma iletildi; geniş katılımlı tartışma ortamlarında sunuldu (Bu raporlara <http://www.tubitak.gov.tr/btpd/arsiv/> adresinden ulaşabilirsiniz).

1997 Mayıs'ında, BTSTP'nin, farklı düzeylerdeki çalışmalarına ya da sürekli iletişim zincirine katılan, 315'i üniversite ve araştırma kurumlarından; 160'ı özel sektör kuruluşlarından; ve 145'i siyasî partiler, TMMOB ve benzeri meslek kuruluşları ve kamu kuruluşlarından olmak üzere 620 üyesi vardı.

BTSTP, 1997 yılından sonra TÜBİTAK ve TTGV'nin desteğiyle yoluna devam etti; o evrede oluşturulan çalışma grupları da, Enerji Teknolojileri, Temiz Üretim-Temiz Ürün, Çevre Dostu Teknolojiler konusunda politika dokümanları hazırladılar; hazırlanan dokümanlar, siyasî erkin temsilcileri başta olmak üzere, yine ilgililerin dikkatine sunuldu; ama, Plâtförm'un da başlangıçta tanımlanan amaç etrafında, ortak akılı yaratmaya yönelik heyecanı giderek sönümlendi ve adı sadece yayımlanan raporların üzerinde gözüken güzel bir anı oldu. Tam, "güzel şeyler de olur" derken, niçin biten bir güzellikten söz ediverdim? Galiba, asıl mârifet, güzel şeyler yapmak kadar; yapılan güzel şeyleri sürdürebilmekte. BTSTP, şu anki güzel işleri yapanların kulaklarına güzel bir küpe olsun.

<http://www.inovasyon.org>

CBTD. 09 Ağustos 2003